

April med det meget bekjendte Nederlag for Høire. Den Kjendsgjerning staar fast, og hvor meget man end ønsker at skjule det, tror jeg, at det i dette Dieblik hverken bør, kan eller skal skjules.

Conseilspræsidenten (Estrup): Dertil vil jeg kun føie, at den lige saa tidlig, som den blev Kampspørgsmaal for Høire, om ikke tidligere, var gjort til Kampspørgsmaal for Venstre.

Ordføreren (Bjssen): Før jeg spørge: Ved hvilken Leilighed?

Conseilspræsidenten (Estrup): Leilighederne vare saa mange, ikke blot i denne Sal, men Landet over, og Midlerne vare ogsaa mange, blandt andre det, i allerhøieste Grad at overdrive Betydningen af det, der blev forlangt fra anden Side. Det er naturligvis kun en Anskuelse, de andre Herrer kunne have den modsatte, men den ærede Ordførers Betragtninger ere ogsaa kun subjektive, og ligesom det staar for ham saaledes, at det er Høire og Regjeringen, der har gjort denne Sag til et Kampspørgsmaal, saaledes er det ligesaa berettiget fra vor Side at udtale, at det er Venstre, som har gjort denne Sag til et Kampspørgsmaal, til et Magtspørgsmaal.

Ordføreren (Bjssen): Om Smag og subjektivt Skjøn kan disputeres, men om Kjendsgjerninger kan der ikke disputeres, og det er saadanne, jeg har anført.

Conseilspræsidenten (Estrup): Den ærede Ordfører har selvfølgelig fuldstændig Ret i denne Bemærkning, men han glemte, at Vedømmelsen af disse Kjendsgjerninger bliver altid subjektiv.

Berg: Dette Folkething er et meget taalmodigt Thing, naar det kan forhandle en Sag gennem to Møder, uagtet Forhandlingen paa en Maade er ørkesløs, fordi den er haabløs. Dette er mig et Vidnesbyrd om, at der her i dette Thing maa være en vis Trang til Forhandling til Stede, naar Betingelserne derfor fandtes. Selve Spørgsmaalet om Kjøbenhavns Befæstning kunde

maafe passende i Fremtiden henlægges til Universitetet. Jeg vil foreslaa, at der bliver oprettet et Professorat i Befæstningsagen ved Kjøbenhavns Universitet, og at den bliver doceret der som et rent akademisk Spørgsmaal; det vilde vist svare bedre til dens Betydning for den virkelige Verden for lange Tider. Her i Salen vilde man saa, naar den Tid kom, at vi fik fat paa praktiske Sager, kunne tage fat ogsaa paa Befæstningsagen fra en anden Ende end Kjøbenhavns Befæstning.

Imorgen er det et Aar siden, at vi vedtog vor Dagsorden angaaende Forsvarssagen, og det kunde vel ikke være af Veien at kaste et Blik tilbage paa, hvad Regjeringen, der, menneskelig talt, har Landets Skjæbne i sin Haand, der har ledet alle vore Anliggender, ogsaa denne Sag, under sit Ansvar har udrettet for Landet i denne Tid. Det var vistnok overordentlig tydeligt, Folkethinget talte ifjor, og Beslutningen blev taget med et overvældende Antal Stemmer, et saadant Antal Stemmer, som andetsteds ikke pleier at finde Sted mod en Regjering mere end een Gang i dennes Liv som saadan, thi, som det ærede Medlem for Middelfart (Monrad) sagde, da vilde med det Samme Ministeriet gaa bort. Ministeriet blev imidlertid, og det er jo ikke underligt, thi naar vi se nøie til, hvad har Ministeriet saa at haabe paa, at leve for, andet end sig selv? Jeg kan ikke opdage, at Ministeriet har noget som helst andet Program end at blive siddende som Ministerium. Jeg er overbevist om, at Ministeriet ikke bevidst vil fordærve Landet, som Ministrene skulle lykkeligjøre med deres Tilværelse som Ministre, og jeg er overbevist om, at de ikke bevidst ville spille Landets Tid og Kræfter og bringe Alt til at standse og saaledes hendrive Tiden for et Land, der paa saa mange Maader trænger til Fremskridt. Men naar det desuagtet gjør dette, naar det overalt seer Ode, Strid og Splid omkring sig, og desuagtet bliver siddende, saa er den mildeste Fortolkning, den mildeste Bestemmelse af dets Program den, at det vil redde sig selv som Ministre, saalænge som muligt. En Del af dets Benner har samme Politik, derom tvivler jeg ikke, og jeg tvivler heller ikke om, at denne Sag, hvor dybt følt den end kan være for Mange, og hvor oprigtig Nyttens af Kjøbenhavns Befæstning